

SPACE SCOOP
NIEUWS UIT HET HEELAL

Het Recept Voor Ons Heelal

30 juli 2015

Heb je zin om net zo een Heelal als de onze te maken? Dan heb je de volgende ingrediënten nodig om mee te beginnen:

- 3 kopjes Waterstof
- 1 kopje Helium
- Een snufje Lithium
- Een scheutje Beryllium

Vervolgens moet je alles simpelweg bij elkaar drukken tot een onmogelijk klein balletje. Ga dan op een veilige afstand staan en wacht op de Oerknal!

Dit is het recept voor ons Heelal. In het begin bestond het alleen maar uit deze vier simpele chemicaliën, die elementen heten.

Nu is het bijna veertien miljard jaar later en zijn er tweeënnegentig typen elementen in de ruimte. Deze elementen maken alle objecten in het Heelal, van gigantische sterren tot hele kleine insecten, en zelfs je favoriete chocoladekoekjes!

We weten waar de achtentachtig nieuwe elementen vandaan zijn gekomen (ze zijn gemaakt binnen in sterren en zijn toen naar buiten gespuugd, de ruimte in). Maar er zijn nog steeds een aantal mysteries. Het lastigste onopgeloste mysterie heeft te maken met lithium.

Lithium was één van de eerste elementen in het Heelal, maar als sterrenkundigen proberen te begrijpen hoe er zoveel lithium als nu in ons sterrenstelsel kan komen, krijgen ze hoofdpijn. Oudere sterren hebben minder lithium dan verwacht, en sommige jongere sterren hebben tot wel tien keer zoveel lithium!

Onlangs hebben sterrenkundigen voor het eerst een exploderende ster gezien, dat wordt ook wel Nova genoemd, die lithium de ruimte in gooide. Nova's zijn sterren die opeens heel gewelddadig kunnen ontploffen, terwijl ze gassen van binnenuit de ruimte in gooien.

Ook al is de hoeveelheid lithium die een nova maakt niet groot, er zijn wel miljarden nova's geweest in de geschiedenis van de Melkweg. Als iedere nova dezelfde kleine hoeveelheid lithium uitspuugt, kunnen ze gemakkelijk net zoveel lithium maken als wat er in jonge sterren gevonden is!

Voor sterrenkundigen waren deze nieuwe waarnemingen net als het vinden van een lang gezocht puzzelstukje voor een gigantische, kosmische puzzel!

▲ **COOL FACT!**

Niet alleen sterrenkundigen zijn geïnteresseerd in lithium: het is namelijk ook heel nuttig hier op Aarde. De meeste wegwerpbatterijen bijvoorbeeld, bevatten lithium.